

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gruodžio 8 d.
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2023 m. gruodžio 8 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 15118/23

Dalykas: Mokslinių tyrimų ir inovacijų vaidmens ir poveikio stiprinimas politikos
formavimo procese Sąjungoje
– Tarybos išvados (patvirtintos 2023 m. gruodžio 8 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl *mokslinių tyrimų ir inovacijų vaidmens ir poveikio stiprinimo politikos formavimo procese Sąjungoje*, kurias Taryba patvirtino 3993-iame posėdyje.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ VAIDMENS IR
POVEIKIO STIPRINIMO POLITIKOS FORMAVIMO PROCESĖ SAJUNGOJE**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- savo 2020 m. gruodžio mėn. išvadas¹ dėl naujos Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE), kuriose nurodoma, kad reikia veiksmingiau išnaudoti mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) teikiamas galimybes visuomenei ir ekonomikai, ir dar kartą patvirtintas tikslas 3 proc. Sąjungos BVP investuoti į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Siekdamas skirti prioritetą investicijoms ir reformoms, valstybės narės galėtų atnaujinti savo nacionalinius tikslus, kad būtų atsižvelgta į naujus Sąjungos prioritetus ir nacionalines aplinkybes;
- savo 2021 m. gegužės mėn. išvadas dėl duomenų technologijų, kuriomis siekiama patobulinti geresnį reglamentavimą², kuriose pažymima tai, kad, norint numatyti naujai atsirandančių iššūkių potencialą bei keliama riziką, labai svarbus reikalavimas yra patikimas, faktais grindžiamas sprendimų priėmimo procesas ir poreikis bendromis pastangomis didinti Europos atsparumą ir formuoti geresnę politiką bei perspektyvesnę, inovacijoms palankesnę, nuspėjamesnę, nuoseklesnę ir veiksmingesnę reglamentavimo sistemą;
- savo 2021 m. rugsėjo mėn. išvadas³ dėl pasaulinio požiūrio į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Europos tarptautinio bendradarbiavimo kintančiame pasaulyje strategija, kuriose pabrėžiama, kad Sąjungos pasaulinis požiūris į mokslinius tyrimus ir inovacijas turėtų būti grindžiamas atvirumu, taisyklėmis grindžiamo daugiašališkumo, bendrų vertybių ir prioritetų, žinių apykaitos ir keitimosi idėjomis palengvinimo principais, ir pabrėžiama, kad į Sąjungos išorės veiksmus svarbu integruoti pasaulinį požiūrį į mokslinius tyrimus ir inovacijas;

¹ Dok. 13567/20.

² Dok. 9215/21, p. 9 ir 17.

³ Dok. 12073/21.

- savo 2021 m. lapkričio mėn. išvadas⁴ dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės valdymo ateityje, kuriose pripažįstamas platesnis MTI vaidmens pripažinimas visuomenėje ir didesni lūkesčiai dėl jo, taip pat jų naudojimas sprendžiant dabartinius ir būsimus visuomenės, aplinkos ir ekonominius uždavinius;
- savo 2021 m. lapkričio mėn. Rekomendaciją dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto⁵, kurioje nustatomos prioritetinės bendrų veiksmų sritys ir bendras MTI Sąjungoje vertybių ir principų rinkinys, įskaitant vertės kūrimo principą ir MTI poveikį visuomenei bei ekonomikai, taip pat tvirtesni politikos koordinavimo ir stebėsenos mechanizmai EMTE;
- savo 2022 m. spalio mėn. išvadas⁶ dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 15/2022 „Priemonės, kuriomis siekta padidinti programos „Horizontas 2020“ dalyvių skaičių, gerai parengtos, tačiau tvarūs pokyčiai daugiausia priklausys nuo nacionalinių institucijų pastangų“, kuriose, *inter alia*, atkreipiamas dėmesys į Audito Rūmų rekomendaciją siekti labiau geografiškai subalansuoto dalyvių skaičių didinančių šalių dalyvavimo įgyvendinant dalyvių skaičiaus didinimo priemones, ir taip pat Komisija raginama, jei toliau būtų didelis disbalansas, įvertinti poreikį imtis konkrečiau pritaikytų veiksmų ir tikslinės tinklų kūrimo veiklos, kartu užtikrinant, kad finansavimo skyrimas ir toliau būtų grindžiamas kompetencijos principu;
- savo 2022 m. gruodžio mėn. Rekomendaciją dėl pagrindinių žinių valorizacijos principų⁷, kurioje nurodoma, kad reikia stiprinti mokslinių tyrimų rezultatų ir mokslinių žinių panaudojimo kuriant ir įgyvendinant viešąją politiką bei rengiant ir peržiūrint standartus struktūras, procesus ir praktiką;

⁴ Dok. 14308/21.

⁵ OL L 431, 2021 12 2, p. 1–9.

⁶ Dok. 13426/22.

⁷ OL L 317, 2022 12 9, p. 141–148.

- savo 2022 m. gruodžio mėn. išvadas⁸ dėl Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės, kuriose pabrėžiamas poreikis gerinti ir konsoliduoti inovacijų ekosistemas, nes Europoje ir toliau sunkiai sekasi šalinti didelius regioninius bei nacionalinius skirtumus ir įsitvirtinusi atotrūkį inovacijų srityje, ir kuriose taip pat pabrėžiama, kad inovacijų ekosistemos pasižymi stipriais regioniniais ir nacionaliniais aspektais, į kuriuos reikėtų visapusiškai atsižvelgti plėtojant inovacijų politiką;
- savo 2023 m. kovo mėn. išvadas dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 23/2022 „Programos „Horizontas 2020“ ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų sinergija. Išnaudojamos ne visos galimybės“⁹, kuriose raginama, kai aktualu, įtraukti sinergiją į strateginį planavimą, programavimą ir įgyvendinimą, pavyzdžiui, į pažangiosios specializacijos strategijas, siekiant išnaudoti visą investicijų į Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sektorių potencialą;
- savo 2022 m. birželio mėn. išvadas¹⁰ dėl mokslinių tyrimų vertinimo ir atvirojo mokslo įgyvendinimo, kuriose siūloma, kad plėtojant mokslinių tyrimų vertinimo sistemas Europoje turėtų būti vadovaujama, *inter alia*, pagrindiniais principais, atsižvelgiant į „įvairias karjeros trajektorijas ir visą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, įskaitant (...) paramą įrodymais pagrįstam politikos formavimui“;

⁸ Dok. 15602/22.

⁹ Dok. 7258/23.

¹⁰ Dok. 10126/22.

- 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP)¹¹, pagal kurią Priemonės taikymo sritis apima europinės svarbos politikos sritis, suskirstytas į šešis ramsčius, t. y. žaliąją pertvarką; skaitmeninė transformacija; pažangus, tvarus ir integracinis augimas, įskaitant ekonominę sanglaudą, darbo vietų kūrimą, našumą, konkurencingumą, mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas, ir gerai veikianti vidaus rinka su stipriomis MVĮ; socialinė ir teritorinė sanglauda; sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas, siekiant, be kita ko, gerinti pasirengimą krizėms ir didinti reagavimo į krizes pajėgumus; ir naujai kartai, vaikams ir jaunimui skirtos politikos priemonės, kaip antai švietimas ir įgūdžiai;
- Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“¹², į kurią, be kita ko, įtraukti politikos tikslai, susiję su lyčių nelygybės darbo rinkoje panaikinimu, vienodu lyčių dalyvavimu įvairiuose sektoriuose ir lyčių pusiausvyra sprendimų priėmimo ir politikos srityse.

PABRĖŽDAMA, KAD

- Europos MTI politika ir programų kūrimas bei įgyvendinimas turėtų būti grindžiami EMTE užmojais sukurti bendrą mokslinių tyrimų, inovacijų ir technologijų erdvę be sienų;
- MTI politikos priemonėmis, tinkamai parengiant jų įgyvendinimo veiksmus, sudaromos palankesnės sąlygos teigiamam poveikiui visuomenei, ekonomikai ir aplinkai ir prisidedama prie demokratijos stiprinimo ir Sąjungos atsparumo didinimo;
- mokslu grindžiami politikos formavimo procesai gali pagerinti politikos iniciatyvų kokybę ir nuoseklumą įvairiuose sektoriuose ir administravimo institucijose;

¹¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17–75.

¹² Dok. 6678/20.

- šiuo metu įvairiuose sektoriuose vykdomose politikos iniciatyvose atispindi nuolatinis inovacijų poreikis siekiant skatinti ekonominę plėtrą, aplinkos apsaugą ir socialinę pažangą, o tam reikia stiprių MTI ekosistemų. Šios ekosistemos ir jų subjektai gali prisidėti prie dabartinio atotrūkio inovacijų srityje mažinimo nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, dėdami nuolatinės nacionalinės pastangas ir laikydamiesi valstybių narių parengtų bendrų gairių;
- EGADP buvo sukurta siekiant laikinai padėti valstybėms narėms užtikrinti, kad Europos ekonomika ir visuomenės taptų tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos iššūkiams ir galimybėms. Pagal EGADP sustiprinus atsaką į ciklinius ar netiesioginius veiksnius, pavyzdžiui, koronaviruso pandemijos ekonominio ir socialinio poveikio švelninimą, ir laikantis atitinkamų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, nustatytų Europos semestro rekomendacijose, buvo sudarytos sąlygos kai kurioms valstybėms narėms plėtoti naujas įrodymais ir politika grindžiamas investicijas ir reformas, papildančias kitus nacionalinius ir ES fondus ir priemones.

I. Mokslas viešosios politikos procese siekiant pagerinti piliečių gyvenimą ir stiprinti demokratiją

1. PRIMENA, kad Sąjunga turi ilgametę tradiciją visose disciplinose remtis mokslu ir geriausiomis turimomis įrodymais grindžiamomis žiniomis, kad paremtų ir pagerintų sprendimų priėmimą, taip pat viešosios politikos kokybę, veiksmingumą, efektyvumą ir poveikį (konceptija „Mokslas politikos labui“). Rengiant, stebint ir vertinant įrodymais grindžiamą politiką, be kitokio pobūdžio žinių, buvo remiamasi tiesioginio mokslininkų bendruomenių dalyvavimo procesais ir (arba) mokslinių rekomendacijų politinėms valdžios institucijoms mechanizmais, siekiant padėti joms vykdyti savo pareigas.

Mokslo indėlis gerinant viešosios politikos formavimą

2. PABRĖŽIA, jog tam, kad būtų sustiprintas Sąjungos konkurencingumas ir Sąjungos politikos įgyvendinimas siekiant įveikti pasaulinius iššūkius, EMTE reikia:
- a. stiprios MTI ekosistemos visose valstybėse narėse, grindžiamos kompetencija, kuri dar labiau palengvins aukštos kokybės mokslo žinių kūrimą, atvirojo mokslo politikos įgyvendinimą, taip pat technologijų ir inovacijų, įskaitant socialines inovacijas, darančias didelį socialinį, ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, plėtrą;
 - b. talentus skatinančių klestinčių mokslininkų bendruomenių ir inovacijos bendrijų, tiek gebančių, tiek pasiryžusių prisidėti prie mūsų demokratinių visuomenių pažangos įgyvendinant mokslinius ir technologinius tikslus pagal principą „iš viršaus į apačią“ ir „iš apačios į viršų“, užtikrinant apčiuopiamus rezultatus ir supažindinant su jais politikos formuotojus ir plačiąją visuomenę;
 - c. didesnio, koordinuoto, tikslinio ir sinergija grindžiamo finansavimo tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis, siekiant geriau reaguoti į Sąjungos ir valstybių narių prioritetus ir iššūkius;
 - d. stiprinti gebėjimus, kurie gali padėti gerinti kompetenciją ir konkurencingumą nacionaliniu lygmeniu ir mažinti su MTI susijusį susiskaidymą bei skirtumus tarp valstybių narių ir jų viduje;
 - e. geresnių gebėjimų bendradarbiauti MTI srityje su tarptautiniais partneriais, taip pat tarp šalių ir pasaulio regionų, kartu siekiant Sąjungos strateginio savarankiškumo, kad būtų ginami Sąjungos interesai visame pasaulyje, ir išsaugant atvirąją ekonomiką;

3. MANO, kad visos mokslo sritys, įskaitant socialinius ir humanitarinius mokslus, kuriose kuriamos įrodymais grindžiamos žinios, turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį politikos formavimo procese nustatant politinius iššūkius, analizuojant naujausius technikos laimėjimus ir rengiant sprendimus. Šie elementai galėtų būti išvadų, įtrauktų į prognozavimo veiklą ir poveikio vertinimus, dalis. PRIMENA, kad tai turėtų būti pasiekta laikantis geresnio reglamentavimo principų, pagal kuriuos moksliniai įrodymai pripažįstami kertiniu akmeniu. Mokslas taip pat turėtų būti svarbi pasirengimo priimti politinius sprendimus, taip pat juos įgyvendinti, vertinti ir informuoti apie juos proceso dalis. PABRĖŽIA, jog svarbu į poveikio vertinimus įtraukti geriausius turimus mokslinius įrodymus, kad būtų remiamas politinių sprendimų priėmimo procesas, siekiant padidinti viešųjų veiksmų patikimumą ir piliečių pasitikėjimą jais, taip pat teisės aktų pridėtinę vertę;
4. PABRĖŽIA, kad mokslo žinios ir mokslinės rekomendacijos turėtų būti patikimos, patikrinamos, tvirtos, tinkamos ir skaidrios, grindžiamos visapusiška pagarba mokslo laisvės, sąžiningumo ir etikos principams, siekiant remti įrodymais grindžiamą politikos formavimą. PRIMENA, kad mokslas ir įrodymais grindžiamos žinios yra paremti griežta metodologine sistema, nors yra metodologinių apribojimų ir dėl jų kyla neaiškumų. SKATINA skaidrią ir atsakingą komunikaciją apie mokslinius procesus ir mokslinių įrodymų, naudojamų politikos formuotojams informuoti, sklaidą, taip pat visuomenės angažuotumą ir piliečių dalyvaujamuosius procesus MTI srityje, laikantis demokratinių vertybių. PRIPAŽĮSTA, kad reikia stiprinti ir plėsti mokslinių politinių rekomendacijų teikimo pajėgumus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiklai, susijusiai su žinių valorizacija politikos formavimo tikslais;
5. AKCENTUOJA, jog atvirasis mokslas taip pat yra labai svarbus politikos formuotojams ir visai visuomenei, kad jie galėtų gauti nemokamų aukščiausios kokybės mokslo žinių ir jomis naudotis. Taip didinamas atsparumas dezinformacijai, užkertamas kelias pasipriešinimui žinioms ir skatinamas visuomenės pasitikėjimas mokslu ir įrodymais grindžiamu politikos formavimu.

Valdymas sprendimų priėmimo srityje

6. PRIMENA, kad formuojant viešąją politiką siekiama remti piliečių gerovę ir įtraukiami politiniai, finansiniai, ekonominiai, aplinkos ir socialiniai elementai, su kuriais susijusios mokslo žinios ir mokslinės rekomendacijos turėtų būti naudingos politikos formuotojams;
7. AKCENTUOJA, kad tarpdisciplininės, įrodymais grindžiamos žinios, novatoriški procesai ir mokslinės rekomendacijos gali padėti siekti sektorių politikos tikslų įvairiais politikos aspektais. AKCENTUOJA, kad MTI bendruomenių sutelkimas skatinant kompleksinę ir vyriausybės masto supratimą apie mokslo žinias gali padėti panaikinti tradicinę sektorių politikos atskirtį, skatinti tarpsektorinę mokymąsi ES ir valstybių narių tarpusavio mokymąsi, taip pat pagerinti viešosios politikos suderinamumą, aktualumą ir numatomą poveikį;
8. PRIPAŽIŖSTA, kad valstybėse narėse nevienodai naudojamosi įrodymais grindžiamomis žiniomis bei mokslinėmis rekomendacijomis ir priemonėmis įtraukti jas į viešąją politiką – tai priklauso nuo valdymo lygmens, sektorių politikos konsultacinių ekosistemų ir reguliuojamų administracinių procesų. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad tarpininkai, pavyzdžiui, kai kurios mokslinio konsultavimo struktūros ar mechanizmai, įskaitant Europos Komisijos vyriausiųjų mokslinių patarėjų grupę ir Europos mokslo patarėjų forumą, gali atlikti tam tikrą vaidmenį suburiant tyrėjus ir politikos formuotojus ir gali pateikti įrodymais grindžiamos politikos alternatyvų politikos plėtojimui remti.

Būsiami veiksmai

9. RAGINA Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis:

- a. toliau plėtoti koncepciją „mokslas politikos labui“ ir propaguoti mokslo ir įrodymais grindžiamų žinių vaidmenį ir jų kompleksinį integravimą į viešąją politiką:
 - i. toliau didinant visuomenės informuotumą apie mokslo žinių įtraukimo į viešosios politikos formavimą, plėtojimą ir įgyvendinimą pridėtinę vertę ir atitinkamai didinant visuomenės pasitikėjimą mokslu ir moksliniais tyrimais, taip pat politikos formuotojų pasitikėjimą tyrėjais;
 - ii. tęsiant veiksmus dėl esamos žinių valorizacijos praktikos nustatymo formuojant politiką ir nacionalinių institucinių mokslinio konsultavimo sistemų ir mechanizmų nustatymo;
 - iii. analizuojant politikos formavimo institucijų poreikius, kiek tai susiję su mokslo ir įrodymais grindžiamomis žiniomis, taip pat tyrėjų ir novatorių poreikius suprasti politikos formavimo procesą. Šiuos poreikius galima patenkinti rengiant atitinkamą mokymo veiklą, kuri apimtų naudojimąsi mokslo ir akademinėmis žiniomis viešajai politikai vertinti, reaguojant į mokslinio konsultavimo procesų, mechanizmų ir priemonių poreikį Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis. Šia veikla turėtų būti siekiama skatinti mokslinių rekomendacijų pritaikymą sprendimų priėmimo procesuose;
 - iv. rengiant atitinkamas priemones, kurios sudarytų sąlygas nuolatiniam tarpusavio mokymuisi, skatinant keistis geriausios praktikos pavyzdžiais taikant koncepciją „mokslas politikos labui“ tiek nacionaliniu, tiek Sąjungos lygmenimis ir skatinant tarpsektorinį judumą ir gebėjimų stiprinimo priemones, ypatingą dėmesį skiriant apčiuopiamai jų naudai visuomenei;
 - v. pripažįstant, kad koncepcijos „mokslas politikos labui“ taikymo veikla yra vienas iš mokslo tiriamųjų įstaigų mokslinio pajėgumo ir tyrėjų karjeros raidos vertinimo elementų, ir remiant pradedančiųjų tyrėjų dalyvavimą šioje veikloje;

- vi. teikiant tinkamas paskatas tyrėjams dalyvauti koncepcijos „mokslas politikos labui“ taikymo veikloje, kuri daro didelį poveikį;
 - vii. pripažįstant lyčių aspekto integravimą į koncepciją „mokslas politikos labui“, be kita ko, skatinant moterų karjerą mokslo srityje, kad būtų padedama užpildyti darbo vietas, kuriose trūksta darbuotojų; taip pat į mokslinių tyrimų turinį, siekiant išvengti šališkumo dėl lyties, kiek tai susiję su mokslinių įrodymų baze;
 - b. skatinti „mokslas politikos labui“ ekosistemos kūrimą, kad būtų remiamos ir susiejamos mokslo ir politikos formavimo bendruomenės Sąjungoje, remiantis Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto principais ir vertybėmis;
 - c. skatinti atitinkamų subjektų tinklų bendradarbiavimą Sąjungoje, keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir tarpusavio mokymosi veiklą, taip pat abipusio ryšio kanalų kūrimą siekiant praturtinti mokslininkų bendruomenių ir viešosios politikos formuotojų dialogą įvairiose politikos srityse, įskaitant MTI; ir, be kita ko, skatinti visuomenės dalyvavimą, nedarant poveikio šiuo metu vykstantiems politiniams dialogams;
10. PRAŠO Komisijos propaguoti priemones ir veiklą, kuriomis išryškinama koncepcijos „mokslas politikos labui“ vertė, įskaitant jos žinių valorizacijos aspektą, taip pat toliau plėtoti tarpsektorinių dialogų, darbuotojų mokymo ir judumo tarp mokslo įstaigų ir viešojo administravimo institucijų priemones ir programas, ir skatinti naudotis jau esamomis priemonėmis ir programomis. Reikėtų pripažinti ir remti svarbų šių darbuotojų – tarpininkų ir „tiltų“ tarp skirtingų struktūrų, vaidmenį;
11. RAGINA Komisiją skatinti naudotis techninės paramos priemone ir politikos rėmimo priemone viešosios politikos formuotojams remti ir viešosioms mokslinių konsultacijų struktūroms stiprinti.

II. Svarbesnis vietos ir regionų inovacijų vaidmuo stiprinant konkurencingą MTI ekosistemas

12. PRIMENA, kad už regioninę plėtrą visų pirma atsakingos nacionalinės ir regioninės vyriausybės, kurios gali naudotis Sąjungos sanglaudos politikos fondais ir pažangiosios specializacijos strategijomis, kad padidintų įvairių inovacijų ekosistemų suinteresuotųjų subjektų sąveiką ir bendradarbiavimą ir sumažintų skirtumus; PABRĖŽIA, kad Sąjunga taip pat atlieka svarbų vaidmenį, skatindama tarpregioninį bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais peržengiant valstybių sienas;
13. PABRĖŽIA, kad ne tik kitos finansavimo programos, bet ir MTI bendroji programa turėtų toliau skatinti mokslinių tyrimų kompetenciją visose valstybėse narėse. MANO, kad, nedarant poveikio deryboms dėl būsimų ES MTI programų, geresnis inovacijų ekosistemų koordinavimas ir veiksmingesnis visų pajėgumų ir išteklių naudojimas Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis pagerintų Sąjungos konkurencingumą ir inovacijų diegimo rezultatus;
14. PRIMENA, kad regioniniams ir vietos subjektams tenka svarbus vaidmuo kuriant pasauliniu mastu konkurencingą MTI ekosistemas ir rengiant augimo strategijas. Vietos gebėjimų stiprinimas ir parengiamosios investicijos yra sėkmingos Europos inovacijų ekosistemos, užtikrinančios Europos konkurencingumą, pagrindas;
15. PRIMENA, kad naujoji EMTE turėtų būti grindžiama pasitikėjimu ir bendra atsakomybe, dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams ir piliečiams, remtis visuomenės dalyvavimu, Europos MTI ekosistemų įvairove ir privalumais. PRIPAŽĮSTA Komisijos pastangas įvertinti nacionalinių ir regioninių MTI sistemų veiksmingumą Sąjungoje – kasmet rengiama Europos inovacijų diegimo rezultatų suvestinė, o kas dvejus metus – regioninė inovacijų diegimo rezultatų suvestinė, iš kurių matyti, kad, nepaisant to, jog dauguma ES valstybių narių pagerino savo inovacijų diegimo rezultatus, inovacijų srityje tarp jų tebėra didžiulis atotrūkis. PAKARTOJA, kad visoje Europoje yra daug galimybių gerinti MTI ekosistemų veiksmingumą. ATKREIPIA DĖMESĮ į glaudesnio MTI srities bendradarbiavimo ir koordinavimo EMTE potencialą Europos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, kuris gali būti naudojamas atotrūkiui MTI srityje visoje Sąjungoje mažinti;

16. PRIMENA, kad Naujojoje Europos inovacijų darbotvarkėje pabrėžiamas uždavinys stiprinti Europos inovacijų ekosistemų tarpusavio sąsajas. PABRĖŽIA tai, kad regioninis aspektas apima kaimo ir miesto vietas, kurioms taikomos paramos priemonės turi būti lankstesnės ir įtraukesnės, taip pat ES, nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų daugiapakopio politikos koordinavimo pažangą;
17. ATKREIPIA DĖMESĮ į Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės tikslą konsoliduoti ir susieti daugybinės ir geografiškai išsibarsčiusias inovacijų ekosistemas Europoje ir ATKREIPIA DĖMESĮ į regioninius inovacijų slėnius ir regioninių inovacijų partnerysčių bandomąjį projektą – iniciatyvas, kuriomis siekiama palengvinti tarpvalstybinį mažiau ir labiau novatoriškų regionų bendradarbiavimą, papildomai taikant pažangiosios specializacijos strategijas;
18. PRIPAŽĮSTA, kad inovacijos apima įvairius sektorius ir technologines bei socialines inovacijas. MANO, kad Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės orientavimas į giliųjų technologijų inovacijas, talentus ir verslumą yra tinkamas pasirinkimas, kad būtų konsoliduojama ir plėtojama Sąjungos technologinė lyderystė, konkurencingumas ir strateginis savarankiškumas, kartu išsaugant atvirą ekonomiką. PABRĖŽIA, kad reikia remti pradedančių diegti inovacijas ir vidutiniškai pažengusių diegiant inovacijas valstybių narių ir regionų dalyvavimą giliųjų technologijų projektuose, skatinant bendradarbiavimą su pirmaujančiomis ir stipriomis novatoriškomis valstybėmis narėmis ir regionais, taip pat užtikrinti įmonėms galimybes naudotis pažangiausiais mokslo pasiekimais, sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir pritraukti bei išlaikyti talentus.

Poreikis gerinti nacionalinio ir regioninio bendradarbiavimo valdymą ir politikos portfelio derinimas

19. PRIMENA Sąjungos sanglaudos politikos ir pažangiosios specializacijos strategijų vaidmenį skatinant inovacijas ir konkurencingumą visose ES valstybėse narėse ir regionuose. PABRĖŽIA tai, kad iniciatyvos, kuriomis remiamos Europos MTI ekosistemos, ir naujos iniciatyvos, pradėtos Naujajai Europos inovacijų darbotvarkei įgyvendinti, turėtų būti rengiamos taip, kad būtų užtikrinamos sinergijos su sanglaudos politikos fondais ir MTI fondais, kartu atsižvelgiant į nacionalinę ir regioninę atsakomybę ir skirtingas teisės aktų sistemas;

20. PABRĖŽIA, kad intensyvus mažiau ir labai novatoriškų ES valstybių narių ir regionų keitimasis informacija ir glaudus jų bendradarbiavimas gali veiksmingai padėti papildomai plėtoti MTI pajėgumus ir sumažinti skirtumus tarp jų. PRIMENA, kad Komisija, pasitelkdama pažangiosios specializacijos sistemą, skatina regionines inovacijų ekosistemas, ir REKOMENDUOJA, kad Komisija įvertintų naujausių iniciatyvų, pvz., Europos inovacijos ir technologijos instituto regioninės inovacijų sistemos, poveikį ir nustatytų įvairių Naujosios Europos inovacijų darbotvarkės pavyzdinių iniciatyvų sąsajas;
21. REMIA ES visuotinį požiūrį į mokslinius tyrimus ir inovacijas, kuriuo skatinamas bendradarbiavimas, kad tarptautinė MTI politika būtų derinama su darnaus vystymosi tikslais ir būtų stiprinamas tarptautinis Europos inovacijų ekosistemų bendradarbiavimas, remiantis MTI pakto principais ir vertybėmis Europoje;
22. PABRĖŽIA, kad mokslinių tyrimų infrastruktūros yra esminis pavyzdinių MTI ekosistemų ramstis – jos pritraukia naudotojus iš įvairių mokslo sričių, palengvina bendradarbiavimą ir yra tapusios daugiadalykais centrais nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, sudarydamos sąlygas įvairių disciplinų kryžmaveikiai, kaip nurodyta Tenerifės deklaracijoje dėl mokslinių tyrimų infrastruktūros pasaulinio aspekto ir tvarumo.

Būsimi veiksmai

23. RAGINA Komisiją:
- a. pasinaudoti Europos regioninių inovacijų ekosistemų konkurencingumu, skatinti jų poveikį tarpreregioninėms pažangiosioms specializacijoms ir išnaudoti MTI pajėgumų papildomumą, atkreipiant dėmesį į tai, kad reikia daryti pažangą siekiant mažinti inovacijų diegimo atotrūkį Europoje stiprinant mokslo bazę ir inovacijų ekosistemas visose ES šalyse ir regionuose;
 - b. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, kai tinkama, nustatyti priemones, kuriomis būtų koordinuojamos Sąjungos, nacionalinės ir regioninės iniciatyvos, skirtos talentams pritraukti arba išlaikyti ir jų MTI pajėgumams gerinti;

- c. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, didinti MTI ir kitų atitinkamų sričių politikos, visų pirma skaitmeninės ir pramonės politikos, koordinavimą orientuojantis į kompetenciją ir poveikį, ir remti pokyčius skatinančias inovacijas ir novatoriškas pramonės vertės grandines ir sutelkti inovacijų centrus;
- d. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, nustatyti ir skatinti įrodymais grindžiamą MTI politiką, kad būtų sprendžiami konkretūs nacionaliniai, regioniniai ir vietos uždaviniai ir tenkinami poreikiai, taip pat prisidedama prie Sąjungos ir nacionalinių strateginių prioritetų įgyvendinimo;
- e. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, stiprinti Sąjungos ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą laikantis Europos komandos principo, imantis konkrečių veiksmų, kuriais remiamos MTI ekosistemos Komisijos strategijos „Global Gateway“ ir bendro požiūrio į MTI kontekste. Visų pirma stiprinti bendradarbiavimą su Lotynų Amerikos ir Karibų valstybėmis ES ir CELAC valstybių ir vyriausybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimo kontekste.

III. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės politinis poveikis pagrindiniams Sąjungos MTI politikos ir EMTE tikslams

- 24. PABRĖŽIA, kad pagal šią priemonę įgyvendinamomis reformomis ir daromomis investicijomis visų pirma turėtų būti didinamas valstybių narių atsparumas, pasirengimas krizėms, gebėjimas prisitaikyti ir augimo potencialas, taip prisidedant prie Sąjungos strateginio savarankiškumo ir atviros ekonomikos, ir kuriama Europos pridėtinė vertė, taip pat skatinama ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda. EGADP lėšomis finansuojamos MTI priemonės gali padėti pertvarkyti Europos MTI ekosistemą, pasitelkiant:
 - a. tvarias reformas ir susijusias viešąsias investicijas nacionaliniu lygmeniu, nes daug valstybių narių didelę savo EGADP investicijų ir reformų dalį skiria MTI, siekdamos užtikrinti sisteminį socialinį poveikį ir pokyčius, kuriais skatinama žinių ekonomika;

- b. įvairiapusės, kompetencija grindžiamos ir gerai veikiančios EMTE, kuria siekiama rasti sprendimus, kaip įgyvendinti Sąjungos ir nacionalinius prioritetus, pavyzdžiui, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir spręsti kitus svarbius visuomenės uždavinius, kūrimą;
25. PABRĖŽIA, kad tam tikrais atvejais valstybės narės savo EGADP veiksmų rengimo etape, kai įmanoma, įtraukė investicijas, kad papildytų, sustiprintų ir sukurtų sinergijas, įskaitant priemonės papildomumą su kitais Sąjungos fondais ir tradicinėmis MTI priemonėmis bei veiksmams, kaip yra ir MTI nacionalinių ir Europos fondų atveju;
26. AKCENTUOJA, kad EGADP būdinga tai, kad jos struktūra, finansavimas ir įgyvendinimo laikotarpis yra ribotos trukmės, kaip ir fondų papildomumo ir sąsajų taisyklės, kurios leidžia valstybėms narėms veikti atsižvelgiant į nacionalinius ir Europos prioritetus. PABRĖŽIA, kad EGADP reglamentu sudaromos sąlygos sinergijoms su kitomis Sąjungos programomis ir priemonėmis. PRIMENA, kad Sąjungos, nacionalinių ir, kai įmanoma, regioninių MTI finansavimo programų sinergija vis dar yra ir didelis iššūkis, ir galimybė siekiant tikslo sustiprinti Europos mokslinę ir technologinę bazę. PALANKIAI VERTINA Komisijos ir valstybių narių pastangas spręsti nuolatinius uždavinius ir PRAŠO jų tęsti šį darbą;
27. PRIMENA vaidmenį, kurį gali atlikti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai, Sąjungos bendroji MTI programa ir sanglaudos politikos priemonės remiant naująją EMTE. PRIPAŽIŖSTA, kad tam tikrais atvejais valstybės narės EGADP finansavimą skyrė veiksmams pagal MTI politiką, kuriais gali būti remiami kai kurie naujosios EMTE prioritetai, pavyzdžiui:
- a. lyčių lygybės, kiek tai susiję su MTI, skatinimas. PABRĖŽIA, kad kai kurios valstybės narės įtraukė lyčių aspekto integravimo priemones, pavyzdžiui, papildomas programas moterims verslininkėms ir jų profesiniam tobulėjimui remti ir talentingas moteris skatinti daryti karjerą mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse; jos taip pat įtraukė veiksmus lyčių nelygybei MTI srityje šalinti;

- b. teritorinės sanglaudos skatinimas pasitelkiant MTI. PABRĖŽIA, kad kai kurios valstybės narės įtraukė priemonių, kad sustiprintų nacionalines ir regionines MTI ekosistemas ir teritorinę sanglaudą ir sudarytų palankesnes sąlygas nacionalinių ir regioninių įstaigų koordinavimui bei geresniam valdymui.

Būsiami veiksmai

- 28. PRIMENA, kad Komisija netrukus užbaigs EGADP laikotarpio vidurio vertinimą, kuris bus pateiktas iki 2024 m. vasario mėn. PRAŠO Komisijos atlikti atskirą tyrimą, kuris papildytų šį vertinimą (kartu vengiant bet kokio dubliavimosi), kuriame daugiausia dėmesio būtų skiriama į EGADP įtrauktiems MTI veiksams, kuriais remiamas politinės patirties kaupimas, ir taip pat atsižvelgiama į EGADP ir kitų Sąjungos fondų struktūrinius skirtumus, susijusius su:
 - a. indėliu skatinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir, kai tinkama, mažinant MTI skirtumus regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis ir skatinant lyčių lygybę;
 - b. indėliu stiprinant nacionalines MTI sistemas;
 - c. nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų MTI priemonių indėliu įgyvendinant EMTE politikos darbotvarkę ir Naująją Europos inovacijų darbotvarkę;
 - d. tuo, koku mastu valstybės narės pasinaudojo EGADP ir kitų Sąjungos fondų sinergijomis MTI ir sektorių politikos veiksmų srityje, kai svarbus vaidmuo tenka mokslui ir technologijoms, nustatant įgyvendintas priemones ir mechanizmus ir kliūtis, trukdančias derinti įvairius šaltinius, taip pat dokumentuojant geriausią praktiką, kad būtų palengvintas tarpusavio mokymasis;
- 29. PRAŠO Komisijos informuoti valstybes nares apie šio tyrimo išvadų naudą būsiamiems MTI politikos pokyčiams Europos ir nacionaliniu lygmenimis, ir apie EGADP laikotarpio vidurio vertinimo išvadas. PRIMENA, kad esamos Komisijos priemonės, pavyzdžiui, techninės paramos priemonė ir programos „Horizontas“ politikos rėmimo priemonė, gali padėti parengti ir įgyvendinti reformas.